

НОВІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

В останні роки з'явилося цілий ряд інноваційних підходів до забезпечення та захисту прав людини в глобальному світі, який перебуває у постійному русі та розвитку. Ці підходи використовують технології, спільні ініціативи та нові стратегії для вирішення нових викликів. Зупинимось на деяких з них.

Перше на що звертаємо увагу - використання технології блокчейну для безпечного документування порушень прав людини. При цьому забезпечується цілісність та автентичність доказів. Блокчейн забезпечує високоефективні механізми захисту цілісності та доступності інформації та дозволяє створювати повністю децентралізовані системи. Дана технологія зменшить можливості здійснення правопорушень в сфері трудових правовідносин, зокрема щодо працівників та роботодавців і здатна розв'язати певні проблеми, які наявні в сучасному трудовому законодавстві [1, с. 194].

Тенденції трансформації діяльності людини в цифрове середовище загострюють також і проблеми захисту прав інтелектуальної власності. Новим механізмом захисту права інтелектуальної власності стали технології блокчейну, які надали докази створення об'єктів інтелектуальної власності, їхнього використання, виконання кваліфікаційних вимог [2, с. 14].

Як показує досвід України, цифрові послуги – це рівність, справедливість та доступність для кожного. Блокчейн як технологія довіри забезпечує максимальний рівень прозорості та гарантій незмінності даних. Тож має дуже важливий інструментарій для подолання корупційних явищ та зменшує дискреційні повноваження чиновника. Технологія блокчейн має величезний потенціал щоб посилити підзвітність держави перед громадянами, надійно захистити роботу державних реєстрів та сервісів, усунути потребу в зайвих посередниках, прискорити автоматизацію процесів у державному управлінні, зменшити кількість чиновників, перешкоджати нецільовому використанню бюджетних коштів, і таким чином – покращити взаємодію українців з державою та захистити їх від порушення їхніх прав [3].

Важливим сьогодні є також використання платформ соціальних медіа для виявлення та повідомлення про порушення прав людини в режимі реального часу, що забезпечує швидке реагування та адвокацію та

аналітики для виявлення моделей порушень, відстеження тенденцій і пропаганди змін у політиці на основі науково підкріпленої інформації.

Також варто звернути увагу на нові підходи до захисту прав людини, орієнтовані на спільноту, зокрема, це ініціативи під керівництвом громади: Розширення можливостей місцевих громад у визначенні та вирішенні проблем з правами людини за допомогою підходів участі, гарантуючи, що рішення відповідають контексту. У більшості випадків захист прав людини сприймається суспільством як завдання, вирішення якого залежить виключно від центральної влади: парламенту, уряду тощо. Але у переважній більшості випадків, як порушення прав людини, так і запобігання таким порушенням цілком залежить від місцевої громади та органів місцевого самоврядування. Процес децентралізації ще більше підвищує роль органів місцевого самоврядування у захисті прав людини. Саме від громади, місцевого самоврядування залежить, повнота економічних прав та свобод, зокрема права людини на здійснення підприємницької та іншої не забороненої законом економічної діяльності, права приватної власності, права на участь у користуванні об'єктами загальнонародної, державної та комунальної власності, так само як і прав щодо користування соціальними і культурними благами, необхідними для нормального існування людської особи [4, с. 75].

Розширення можливостей захисту прав людини в сучасному світі відбувається через освіту та обізнаність. Як ми вже зауважували у своїх попередніх дослідженнях, інтеграція комплексної освіти з прав людини в шкільні навчальні плани та громадські програми, вкрай необхідна, щоб надати людям можливість розуміти, захищати та відстоювати свої права. Для популяризації розуміння прав людини варто широко використовувати засоби масової інформації, мистецтва та культури. Це сприятиме підвищенню обізнаності та стимулюватиме соціальні зміни через висвітлення проблем прав людини та викликатиме співчуття та розуміння громадян.

Поза всяким сумнівом, важливим також є удосконалення законодавства, яке вирішуватиме нові проблеми прав людини, пов'язані із цифровими правами, екологічними правами, штучним інтелектом тощо.

Ці та інші підходи доповнюють традиційні методи захисту прав людини та пропонують нові інструменти та стратегії для подолання сучасних викликів. Застосування технологій, нових підходів, освіти може посприяти просуванню та захисту прав людини у світі, що швидко змінюється.

Література

1. Остапенко Л.О., Андрушко С.В., Кузь А.О. Роль блокчейну в трудовому праві: значення для особи працівника. *Юридичний науковий електронний*

журнал. № 1. 2023. С. 192-195. С.194. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-1/45>

2. Зінич Л.В. Перспективи використання технології блокчейн для захисту прав інтелектуальної власності в Україні. *Збірник наукових статей*. 2021. С. 14-22. С. 14. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/11141/1/5091-D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-11952-1-10-20210624.pdf>

3. Ярова М. Навіщо впроваджувати блокчейн в державний устрій і як це допоможе у боротьбі з корупцією. 2022. URL: <https://ain.ua/2022/12/29/bornjakov-pro-blockchain/>

4. Батанов О. Місцеве самоврядування та права людини в Україні. *Наука і суспільство. Дослідження молодих вчених Світогляд*. 2010. № 6. С. 72-22. URL: <https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2010-26-6/svit-2010-26-6-72-batanov.pdf>

УДК 327(4+477)(043.2)

Чубенко Я.В., здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня,
Олещенко В.Ю., канд. держ. упр.,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

Досвід євроінтеграції України в умовах війни має унікальний характер. Здійснюючи опір широкомасштабній збройній російській агресії, потерпаючи від величезних людських і фінансово-економічних втрат, країна набула статусу кандидата на вступ до ЄС, продовжує європейську інтеграцію в різних сферах, поглиблює партнерство з ЄС на секторальних напрямках, виконує рекомендації Єврокомісії і запроваджує на практиці положення Угоди про асоціацію.

Євроінтеграція – це процес економічного і політико-правового зближення України з європейськими міждержавними структурами, який має завершитися вступом України до Європейського Союзу (далі – ЄС).

Вперше Верховна Рада України декларувався намір України стати членом загальноєвропейських структур ще у липні 1993 року. І вже у червні 1994 року Україна та ЄС підписали Угоду про партнерство та співробітництво. До речі, це була перша угода укладена Євросоюзом з державами колишнього СРСР. Щоправда, її ратифікація розтягнулася майже на чотири роки, тому документ набув чинності лише 1 березня 1998 року.